

Hälso- och sjukvårdslag (1982:763) i sammandrag

Inledande bestämmelser

1 § Med hälso- och sjukvård avses i denna lag åtgärder för att medicinskt förebygga, utreda och behandla sjukdomar och skador. Till hälso- och sjukvården hör även sjuktransporter samt att ta hand om avlidna. (I fråga om tandvård finns särskilda bestämmelser)

Mål för hälso- och sjukvården

2 § Målet för hälso- och sjukvården är en god hälsa och en vård på lika villkor för hela befolkningen. Vården skall ges med respekt för alla människors lika värde och för den enskilda människans värdighet. Den som har det största behovet av hälso- och sjukvård skall ges företräde till vården.

Krav på hälso- och sjukvården

2 a § Hälso- och sjukvården skall bedrivas så att den uppfyller kraven på en god vård. Detta innebär bl.a. att den skall vara lätt tillgänglig samt bygga på respekt för patientens självbestämmande och integritet.

2 b § Patienten ska ges individuellt anpassad information om sitt hälsotillstånd, metoder, behandling samt möjligheter till val och vårdgarantin.

Övriga paragrafer i kaptitel 2 handlar om hur vård skall bedrivas och om särskilda hänsyn till barn.

Landstingets ansvar

Viktiga delar ur 3 §

Varje landsting skall erbjuda en god hälso- och sjukvård åt dem som är bosatta inom landstinget eller stadigvarande vistas inom landstinget.

Landstingets ansvar omfattar dock inte sådan hälso- och sjukvård som en kommun inom landstinget har ansvar för enligt 18 § första och tredje styckena.

Ett landsting får sluta avtal med någon annan om att utföra de uppgifter som landstinget ansvarar för enligt denna lag och skall därvid ange de särskilda villkor som gäller för överlämnandet. En uppgift som innefattar myndighetsutövning får dock inte med stöd av denna bestämmelse överlämnas till ett bolag, en förening, en samfällighet, en stiftelse eller en enskild individ.

Landstinget får även träffa överenskommelse med kommun, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen om att inom ramen för landstingets uppgifter enligt denna lag samverka i syfte att uppnå en effektivare användning av tillgängliga resurser. Landstinget skall bidra till finansieringen av sådan verksamhet som bedrivs i samverkan.

3 a § När det finns flera behandlingsalternativ som står i överensstämmelse med vetenskap och beprövad erfarenhet ska landstinget ge patienten möjlighet att välja det alternativ som han eller hon föredrar.

3 b § Landstinget skall erbjuda dem som är bosatta inom landstinget eller som är kvarskrivna enligt 16 § folkbokföringslagen (1991:481) och stadigvarande vistas där,
1. habilitering och rehabilitering,
2. hjälpmedel för funktionshindrade, och
3. tolktjänst för vardagstolkning för barndomsdöva, dövblinda, vuxendöva och hörselskadade.

Habilitering eller rehabilitering samt tillhandahållande av hjälpmedel skall planeras i samverkan med den enskilde. Av planen skall planerade och beslutade insatser framgå.

3 f § När den enskilde har behov av insatser både från hälso-och sjukvården och från socialtjänsten ska landstinget tillsammans med kommunen upprätta en individuell plan. Planen ska upprättas om landstinget eller kommunen bedömer att den behövs för att den enskilde ska få sina behov tillgodosedda, och om den enskilde samtycker till att den upprättas. Arbetet med planen ska påbörjas utan dröjsmål. Planen ska när det är möjligt upprättas tillsammans med den enskilde.

Av planen ska det framgå vilka insatser som behövs, vilka insatser respektive huvudman ska svara för, vilka åtgärder som vidtas av någon annan än landstinget eller kommunen och vem av huvudmännen som ska ha det övergripande ansvaret för planen.

Övriga paragrafer i kapitel 3 handlar om vårdgarantin, väntetider, mm.

Paragraf 4 handlar om personer som inte är bosatta i kommunen.

Paragraf 5 handlar om organisatoriskt upplägg. Bl.a. står det om vårdvalssystemet att alla som är bosatta inom landstinget kan välja utförare av hälso- och sjukvårdstjänster samt få tillgång till och välja en fast läkarkontakt. Landstinget får inte begränsa den enskildes val till ett visst geografiskt område inom landstinget och att vårdvalssystemetska utformas så att alla utförare behandlas lika, om det inte finns skäl för något annat.

Paragraferna 6, 7 och 8 handlar om specifik organisation och planering samt i

8 a § Landstinget ska ingå en överenskommelse med kommunen om ett samarbete i fråga om personer med psykisk funktionsnedsättning. Om det är möjligt bör organisationer som företräder dessa personer eller deras närstående ges möjlighet att lämna synpunkter på innehållet i överenskommelsen.

Paragraf 9 och 10 handlar om organisation i riket samt nämnder.

Paragraf 12 – 16 handlar om krav på personal

Kommunernas hälso- och sjukvårds ansvar

17 § Bestämmelserna i 18 - 25 §§ gäller kommuner som ingår i ett landsting samt, i de fall det är särskilt föreskrivet, de kommuner som inte ingår i ett landsting och behandlar kommunens ansvar.

Bl.a. Står i 18 § att varje kommun skall erbjuda en god hälso- och sjukvård åt dem som bor i särskilt boende enligt SoL (socialtjänstlagen) samt deltar i dagverksamhet enligt samma lag.

En kommun får sluta avtal med någon annan om att utföra de uppgifter som kommunen ansvarar för enligt denna lag och skall därvid ange de särskilda villkor som gäller för överlämnandet. En uppgift som innefattar myndighetsutövning får dock inte med stöd av denna bestämmelse överlämnas till ett bolag, en förening, en samfällighet, en stiftelse eller en enskild individ.

Den enskilde har inte rätt till behandling utanför den kommun inom vilken han eller hon är bosatt, om denna kan erbjuda en behandling som står i överensstämmelse med vetenskap och beprövad erfarenhet.

Kommunen skall i samband med sådan hälso- och sjukvård som avses i 18 § erbjuda även habilitering, rehabilitering och hjälpmedel för funktionshindrade.

Paragraferna 19 – 22 handlar om organisation och planering.

Paragraferna 23 – 25 handlar om krav på personal.

Paragrafer 26 handlar om gemensamma bestämmelser om landstingens och kommunernas hälso- och sjukvård såsom avgifter, forskning och samverkan

Övriga paragrafer handlargemensamma bestämmelser för all hälso- och sjukvård såsom bl.a. ledning, kvalitetssäkring och sjukvård i krig.